

§ 201

Röbäck 8:23

Diarienumr: BN-2024/00188

Planbesked för Röbäck 8:23

Beslut

Byggnadsnämnden inleder planläggning av Röbäck 8:23.

Syfte

Preliminärt syfte med planen är att inom del av området skapa planmässiga förutsättningar för ett krematorium med tillhörande anläggningar.

Kategori och prioritet

Planen kategoriseras som en samhällsviktig funktion och om planärendet påbörjas kommer det att prioriteras enligt fastställd prioriteringsordning.

Planområde

Planområdet är beläget ca 4 km söder om Umeå stadskärna, längs Riksvägen. Preliminär avgränsning har en total area på ca 11 000 m².

Preliminär avgränsning av planområdet

Ärendebeskrivning

Planbeskedsansökan

Nuvarande krematorium på Norra kyrkogården, Sandbacka, närmar sig slutet av sin livslängd och nytt krematorium planeras uppföras för att stå klart innan befintligt krematorium kan tas ur bruk. Svenska kyrkan avser uppföra nya krematoriet på Röbbäcks kyrkogård (Röbbäck 8:23) som bedöms lämplig för ändamålet.

Röbbäcks kyrkogård har idag tydlig karaktär av skogskyrkogård med tall och granskog. Den inrymmer kapell, ekonomibyggnader, kist- och urngravar, askgravlund, minneslund och skogsområden. Dess karaktär och beskaffenhet medför bedömningen att föreslagen plats lämpar sig bäst för nytt krematorium. Platsen erbjuder avskildhet och närhet till skogens lugn, goda kommunikationsmöjligheter och möjligheter för bra tekniska lösningar.

Omgivningar kring föreslagen plats

I framtiden kommer troligen Röbbäcks kyrkogård att bli Umeås största och områdets storlek och omgivning lämpar sig väl för nytt krematorium, vilket även skulle bidra till kyrkogårdens fortsatta utveckling. Denna byggnad uppfyller en samhällsviktig och nödvändig funktion.

Kända planeringsförutsättningar

Tidigare ställningstaganden

För området gäller översiktsplan, fördjupning för Röbbäck, antagen av kommunfullmäktige 2017. I översiktsplanen är området utpekad som natur med beskrivningen, begravningsplats. I riktlinjerna beskrivs att en utveckling av Röbbäcksskogen, t.ex. utbyggnad av elljusspår, ska ta hänsyn till natur- och kulturmiljövärden samt användningen som skolskog och Röbbäcks kyrkogård. Föreslagen åtgärd bedöms därmed inte strida mot gällande översiktsplan.

För området gäller detaljplan P94/9 för fastigheten Röbbäck 8:23, Röbbäcks kyrkogård som reglerar begravningsändamål samt ändring av detaljplanen för del av området P02/18 som reglerar en utökning av område för kyrkogårdens byggnader samt materialgård. Den ursprungliga detaljplanen är också ändrad i delar ut mot Riksvägen i plan P2018/6 för att ge plats för gc-väg längs Riksvägen.

Planeringsförutsättningar

Kulturmiljö

Kyrkogårdsmiljö med särskilda krav på anpassning och utformning. Tillkommande byggnader ska anpassas till landskapsbilden och utföras med stor arkitektonisk kvalitet.

Det finns ett flertal registrerade lämningar från förhistorisk tid i närområdet såsom gravar samt boplatsspår i form av härdar, kokgrop mm. Det finns även uppgifter om att man inom begravningsplatsen har påträffat rester efter en förhistorisk boplatz i form av skärvsten och avslag av sten. Området som består av sandig tallmo på nivåer mellan 25–30 m ö h påvisar även att området med stor sannolikhet var ett mycket gynnsamt ur bosättningssynpunkt under senare delen av bronsålder/tidig järnålder. Beroende på var byggnaden placeras och ifall mark kommer att tas i anspråk utanför befintlig begravningsplats kan det bli aktuellt med en arkeologisk utredning.

Naturmiljö och artskydd

Naturmiljön vid Röbbäck utgörs av tallskog, delvis med höga naturvärden. För att krematoriet ska ha så liten påverkan på naturmiljön som möjligt bör en naturvärdesinventering utföras för området.

Inom området för kyrkogården finns förekomst av fridlysta arter och ligger i närheten av Natura 2000-område. Kända artfynd berörs inte av planen i den preliminära planavgränsningen.

Delar av området ligger också inom geologi med naturvärden.

Vatten

Planen berör vattenförekomsten Degernäsbäcken men området ligger inte nära vattendraget och planen bör inte påverka möjligheten att följa normen. Planområdet innehåller inga sura sulfatjordar enligt SGU's kartvisare. Planen berör Vindelälvsåsen, en grundvattenförekomst men inget vattenskyddsområde berörs. Inom kärnområde för viktig grundvattentillgång med genomsläpplig mark. Förhållandena bör analyseras noggrant i samband med att tillståndsprövning enligt miljöprövningsfördordningen och detaljplaneringen görs.

Rennäring

Rans sameby och Ubmeje tjeälddie/Umbyns sameby har sina vinterbetesmarker i anslutning till området. De kan påverkas av en ny infartsväg. Närmaste utpekade riksintresseområde ligger ca 3,5 km bort.

Riksintresse för kommunikationer

Området ligger inom influensområde för flyghinder för riksintresset för kommunikationer, Umeå flygplats, vilket behöver beaktas i planarbetet och kan påverka placering av byggnader samt uppskjutande byggnadsdelar som skorsten m.m.

Miljöpåverkan

Byggnadsnämnden bedömer att en genomförande av planen kan antas medföra betydande miljöpåverkan. En strategisk miljöbedömning med miljökonsekvensbeskrivning enligt 6 kap. miljöbalken, ska därför genomföras.

Miljöbedömningen ska ha ett innehåll som följer av miljöbalken (6 kap. 11, 12 och 16 §§). Eftersom detaljplanen tas i anspråk för verksamhet som kan antas medföra betydande miljöpåverkan enligt plan- och bygglagen (4 kap. 34 §, andra stycket) ska miljöbedömningen också uppfylla kraven i miljöbalken (6 kap. 35, 37 och 43 §§.)

I planbeskrivningen ska faktorer med risk för miljöpåverkan behandlas, utöver faktorer som leder till att en miljöbedömning ska göras enligt plan- och bygglagen 4 kap. 34 § andra stycket) se bilaga. Genomgången i bilagan visar också att trafikfrågor, rennäring, naturvärden kulturmiljö och landskapsbild kan behöva utredas.

Enligt genomgången finns det för flera faktorer anledning att anta att det finns risk för betydande miljöpåverkan och planen gäller en verksamhet som enligt miljölagstiftningen kräver tillstånd. Miljöbedömning enligt plan- och bygglagen och miljöbalken bör samordnas med miljökonsekvensbeskrivning vid ansökan om tillstånd för krematorium som är en tillståndspliktig verksamhet.

- Det finns inte anledning att anta att planen medför påverkan på riksintresse.
- Det finns inte anledning att anta att planen medför betydande påverkan på Natura 2000-område.

- Det finns inte anledning att anta att planen medför att miljö kvalitetsnorm kommer att överskridas.
- Det finns anledning att anta att planen äventyrar eller hindrar uppfyllande av kvalitetskraven för någon vattenförekomst.

Service och infrastruktur

För att hantera transporter till krematoriet, beroende på placering, kan ny tillfart från Riksvägen komma att behövas. I det fallet behövs en tidig dialog med Trafikverket.

Till Röbbäcks kyrkogård finns idag ingen kollektivtrafik. Närmsta hållplats ligger i Röbbäck ca 1 km bort.

Kyrkogården är ansluten till kommunalt VA-nät men ligger inte inom verksamhetsområdet.

Sammantagen bedömning

Området bedöms mycket lämpligt för den tänkta åtgärden då det bl.a. finns mer utrymme i Röbbäck jämfört med Sandbacka. Det kan dock finnas alternativa placeringar inom kyrkogården beroende på hur förutsättningarna för de olika platserna ser ut.

Detaljplanen syftar till att uppföra ett krematorium, vilket är en verksamhet som är prövningspliktig enligt miljöbalken. Enligt 1 kap. och 32 kap. miljöprövningsförordningen (2013:251) gäller tillståndsplikt, krematorium får inte anläggas utan ett sådant tillstånd som avses i 9 kap. 6 § miljöbalken. Planarbetet kan komma att samordnas med verksamhetens tillståndsansökan.

Kyrkogårdsmiljön ställer särskilda krav på anpassning och utformning. Tillkommande byggnader och anläggningar ska anpassas till landskapsbilden och utföras med stor arkitektonisk kvalitet.

Utredningsbehov

Följande utredningar kan behöva tas fram i detaljplanarbetet. Ytterligare utredningar kan tillkomma.

- Arkeologisk utredning
- Naturvärdesinventering
- Plats- och gestaltningsanalys
- Utredning av eventuell ny anslutning till Riksvägen

- Trafik- och bullerutredning

Naturvärdesinventering och arkeologisk utredning är säsongsberoende.

Upplysningar

Planbeskedet grundar sig på de förutsättningar som finns och de uppgifter vi har tillgång till då beskedet bereds. Under planprocessen tillförs synpunkter och ny information vilket kan leda till att planen får en annan inriktning eller att planarbetet avbryts.

Om planarbete inleds kommer lämplig exploateringsgrad, utformning och placering att utredas under processen. Ett positivt planbesked innebär därmed ingen garanti för att projektet går att genomföra enligt ansökan. Ett planbesked är ett kommunalt beslut som inte är bindande och inte kan överklagas.

Kostnader

Exploatören står för kostnaderna för det framtida planarbetet. Inför start av planarbetet kommer ett plankostnadsavtal tecknas.

Medfinansiering av infrastruktur inom och utanför planen kan bli aktuellt för exploatören. Detta regleras i exploateringsavtal.

Avgift för planbesked tas ut för kategori 2 (komplexa åtgärder eller åtgärder som kräver miljöbedömning) 18 800 kr.

Beredningsansvarig/Föredragande

Magdalena Blomquist, planarkitekt

Beslutsordning

Ordföranden finner att byggnadsnämnden beslutar att inleda planläggning enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Beslut och information ska skickas till

Sökanden